

KOUVOLA

Osavuosisikatsaus 1.1 – 30.4.2026

Kouvolan kaupunki

Kasvatus- ja opetuslautakunta 3.6.2026

KOUVOLA

Sisällysluettelo

1 Kasvatus- ja opetuslautakunta	3
1.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta (palvelu)	7
1.2 Varhaiskasvatus	8
1.3 Perusopetus ja nuoriso	11
1.4 Toinen aste ja korkeakoulutus	14

1 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Lautakunnan alaisen toiminnan talous on toteutunut talousarvion mukaisesti alkuvuoden aikana. Toimintakatteen toteuma ensimmäisen neljän kuukauden jälkeen on 33,2 %. Palveluittain tarkasteltuna yksittäisiä ylityksiä on eri tiliryhmissä, mutta kaikki kustannukset tai tuotot eivät toteudu tasan läpi vuoden. Perusopetuksen ja nuorison toimintatuottojen tuet ja avustukset ennustetaan koko vuoden osalta talousarviota pienemmiksi. Toimintakulut ennustetaan jäävän hieman alle talousarvion. Huhtikuun tilanteessa toimintakatteen ennustetaan ylittyvän noin 0,4 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden. Ylitykset johtuvat pääasiassa toisen asteen ja korkeakoulutuksen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstökuluista, kun taas perusopetuksen ja nuorison palvelujen ostot jäävät talousarviota pienemmiksi. Valtaosa sopeuttamistoimista painottuvat syksylle, ja niiden onnistumisella on ratkaiseva merkitys koko vuoden talousarvion toteutumisessa. Varhaiskasvatuksen palvelussa toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Perusopetuksen ja nuoriso palvelun toimintakatteen ennustetaan toteutuvan muutettua talousarviota parempana noin 0,3 milj. euroa. Toinen aste ja korkeakoulutus ennustetaan toteutuvan noin 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana.

Henkilöstön sairauspoissaolot ja osittain lyhennetyllä työajalla työskentelevien työntekijöiden määrä on korkealla tasolla, minkä vuoksi sijaistarve on ollut edelleen suuri ja heitä on tarvittu paljon erityisesti varhaiskasvatuksessa.

Alkuvuodesta varhaiskasvatukseen on tullut lähes sata uutta lasta, mikä on lisännyt kustannuksia. Vuoden vaihteessa perustettiin uusia lapsiryhmiä, jotka vaativat suhdeluvun mukaisen henkilöstön.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Palvelun johtajat seuraavat oman vastualueensa budjetin toteutumista ja kuukausikatsaukset käsitellään yhdessä johtoryhmässä. Henkilöstökulujen hallinta on edelleen talouden toteutumisen kannalta keskeisin asia, joten sijaiskustannuksia ja määräaikaishenkilöstön tarvetta seurataan tarkasti kaikissa yksiköissä. Jokaisen (yli 6 kk) avoimeksi tulevan tehtävän täyttäminen vaatii sivistysjohtajan luvan.

Perusopetusverkon osalta lautakunta päätti helmikuussa siirtää Carea-koulun toimipisteen erillisistä vuokratiloista Tähteenkadun koulun tiloihin. Lautakunta hyväksyi osaltaan varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman 2026-2035. Koulukuljetusten kustannuksia ja kustannustehokkuutta seurataan säännöllisesti yhteistyössä koulujen ja kuljetusyksikön kanssa. Yhteistyö on tiivistä kasvatuksen ja opetuksen ja joukkoliikenteen välillä.

Riskianalyysi

Henkilöstön työssäjaksamista ja hyvinvointia on vahvistettava ja työmääriä tarpeen mukaan tarkistettava, jotta vältymme työntekijöiden kuormittumisesta. Lisääntyvät sairauspoissaolot ovat iso henkilöstöriski. Henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja parantamisessa tärkeässä osassa on riittävät resurssit lähijohtamisessa. Henkilöstön hyvinvointia tulee seurata tiiviisti yksiköiden esihenkilöiden kanssa yhteistyössä.

KOUVOLA

Koulutetun henkilöstön ja sijaisten saatavuus on edelleen haasteellista. Syrjäisemmille alueille on haastetta löytää kelpoisuuden omaavia opettajia, myös joihinkin aineenopettajien virkoihin. Sijaisten heikko saatavuus on jatkuva uhka varhaiskasvatuksen laadulle.

Palveluverkkoon liittyvien riskien minimoimiseksi, tulee tarkastella palveluverkon kokonaisuutta ja erityisesti tilaratkaisuja. Rakennushankkeiden mahdollinen viivästyminen lisää riskiä toimitilojen sulkemisen osalta. Tällöin joudutaan etsimään korvaavia tiloja.

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta ulkoinen, 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2026	Poikkeama	Toteuma %	Ennuste TP 2026
Toimintatulot	9 191	38	9 230	2 662	-6 568	28,8 %	8 512
Myyntitulot	3 849	0	3 849	1 005	-2 844	26,1 %	4 058
Maksutuotot	1 979	38	2 018	720	-1 298	35,7 %	1 996
Tuet ja avustukset	3 200	0	3 200	855	-2 345	26,7 %	2 270
Muut toimintatulot	163	0	163	82	-81	50,4 %	189
Toimintamenot	- 110 937	869	- 110 068	-36 180	73 887	32,9 %	- 109 753
Henkilöstömenot	-87 839	358	-87 481	-28 892	58 590	33,0 %	-87 902
Palkat ja palkkiot	-72 655	313	-72 343	-23 737	48 606	32,8 %	-72 673
Henkilösivukulut	-15 184	45	-15 139	-5 155	9 984	34,1 %	-15 229
Eläkekulut	-12 726	38	-12 687	-4 283	8 404	33,8 %	-12 742
Muut henkilösivukulut	-2 459	7	-2 451	- 872	1 579	35,6 %	-2 487
Palvelujen ostot	-16 990	225	-16 765	-5 637	11 127	33,6 %	-16 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 706	286	-2 420	- 371	2 049	15,3 %	-2 228
Avustukset	-1 900	0	-1 900	- 656	1 244	34,5 %	-1 973
Muut toimintamenot	-1 501	0	-1 501	- 624	877	41,6 %	-1 390
Toimintakate	- 101 746	908	- 100 838	-33 519	67 320	33,2 %	- 101 241
Poistot ja arvonalentumiset	-42	0	-42	0	42	0,0 %	-42

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2025	TA 2026	Tot. 1-4/2026
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1 588,9	1 591,5	1 597,6

Toiminnan volyymit

Varhaiskasvatus	TP 2025	TA2026	Tot. 1-4/2026
Päiväkotijärjestelmä ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta kk/yht, oma toiminta	24 084	24 500	8 654
Päiväkotitoiminta kk/yht, palveluseteli	5 860	6 500	1 989

Perusopetus	TP 2025	TA2026	Tot. 1-4/2026
Oppilasmäärä	6 599	6 220	6 440
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	432	474	394
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 322	1 300	1 347

Toinen aste ja korkeakoulutus	TP 2025	TA2026	Tot. 1-4/2026
Päivälukiot/kurssit	1 548	2 007	669
Iltalukio/kurssit	266	270	90
Päivälukioiden opiskelijamäärä	1 063	1 202	1 121

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2026

Tavoite	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	Toteuma 4/2026	Tavoitearvo 12/2026
Kaupunkistrategian tavoite: Osaamisesta elinvoimaa					
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn on otettu käyttöön yhteiset toimintamallit ja työkalut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Perusopetuksessa ja luki-ossa hyvinvointia vahvistetaan yhteisöllisellä opiskelu- huollolla, ryhmäytymisellä ja kaveri-, tunne- ja mielen-terveystaitojen opetuksella. Fyysistä hyvinvointia tuetaan liikunnallisilla koulupäivillä, mittauksilla, neuvonnalla ja harrastustoiminnalla. Varhainen tuki, poissaolojen seuranta ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ovat keskeinen osa hyvinvointityötä.	Etsivän nuorisotyön aktiiviset kohtaamiset verkossa (Digitapaamiset)	179	82	200
		Varhaiskasvatuksen kiusaamisen ja väkivaltaan puuttumisen toimintamallin valmistuminen ja käyttöönotto (%)	0	80	100
Lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen	Varhaiskasvatuksessa perustaitojen vahvistaminen tapahtuu arjen vuorovaikutuksessa, leikissä ja suunnitelmallisessa pedagogisessa toiminnassa. Perustaitojen vahvistaminen perusopetuksessa perustuu laaja-alaiseen osaamiseen ja oppilaan kokonaisvaltaiseen kasvuun. Opetus on aktiivista ja osallistavaa, ja sen tavoitteena on luoda vahva perusta jatko-opinnoille, hyvinvoinnille ja yhteiskunnassa toimimiselle. Lukiokoulutuksessa perustaitoja vahvistetaan kaupungin lukutaito-ohjelman, toiminnallisen opetuksen ja liikkumista lisäävien käytäntöjen avulla.	Lukukisaan osallistuvien alakoululaisten lukuminuutit kasvavat (%)	0	102	10
		Move!-mittaus 5. lk, vähintään hyvä fyysinen toimintakyky (%)	57,3	63,7	65
		Move!-mittaus 8. lk, vähintään hyvä fyysinen toimintakyky (%)	53,7	58,7	65
		Valssi-arviointi: Vastavuoroinen ja kielellinen vuorovaikutus	0	0	4

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvointia asukkaille

Tavoite	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	Toteuma 4/2026	Tavoitearvo 12/2026
Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen henkilöstölle on järjestetty osaamista ja työhyvinvointia tukevaa koulutusta. Lukiossa rehtori ja apulaisrehtorit ovat saaneet työhyvinvointijohtamisen valmennusta toimintakulttuurin yhtenäistämiseksi, ja kasvatuksen ja opetuksen esihenkilöille suunnitellaan uutta työkyky- ja hyvinvointijohtamisen koulutusta syksyille 2026. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion esihenkilöt on perehdytetty päivitettyyn työkyvyn toimintamalliin.	Koulutukseen osallistuminen (%)	0	90	100
		Koulutuskokonaisuuden toteutuminen (%)	0	20	100
		Työhyvinvointikysely (1-5)	3,72	3,78	3,9

1.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta (palvelu)

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous ja toiminta on toteutunut talousarvion mukaisesti. ICT-palvelujen kustannukset (palvelujen ostot) on jäänyt jakamatta muille palveluille ja kustannuspaikoille, joka vääristää 1-4/2026 toteumaa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Lautakunnan syksyllä 2025 tekemien päätösten mukaisesti on aloitettu syksyllä 2026 suljettavien kouluyksiköiden lakkauttamisen valmistelu. Lautakunta hyväksyi osaltaan varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman 2026-2035, jonka valtuusto hyväksyi maaliskuussa. Tämän päätöksen toimeenpanon valmistelu aloitettiin välittömästi.

Näiden lisäksi lautakunta on tarkastellut toiminnan tehostamista kaikissa palveluissa sekä resurssien uudelleen kohdentamista lapsi- ja oppilasmäärien vähentyessä.

Perusopetuksen tulevaisuuden palveluverkkoselvityksen valmistelutyö on käynnistynyt alkuvuodesta. Työtä ohjaa sivistyksen yhteinen palveluverkkojen ohjausryhmä.

Riskianalyysi

Kaupungin verotuloennusteen odottamaton lasku leikkaa vuoden 2026 toimintakatetta, ja riittävien sopeutustoimenpiteiden vaikutuksia palveluihin on vaikea arvioida. Lapsi- ja oppilasmäärät laskevat kuluvasta lukuvuodesta, ja tämän huomioiminen toiminnan järjestämisessä on olennainen asia. 1.8.2025 voimaan tulleen oppimisen tuen uudistuksen vaikutuksia toimintaan ja resurssitarpeeseen ei pystytä vielä tarkasti arvioimaan.

Toimintakulttuurin muutos toteutetaan sekä opetuksen lisäresurssilla että nykyistä resurssia uudelleen järjestelemällä. Henkilöstön koulutuksella on suuri merkitys muutoksen läpiviennissä. Suunniteltuja henkilöstövähennyksiä ei pystytä kaikilta osin toteuttamaan.

Sivistyksen johdon avainhenkilöiden tulevat eläköitymiset ja uusien työntekijöiden rekrytointien onnistuminen ovat tärkeitä asioita.

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta ulkoinen, 1000 euroa	Alkuperäinen TA 2026	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2026	Poikkeama	Toteuma %	Ennuste TP 2026
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0,0 %	55
Toimintamenot	- 472	2	- 470	- 284	185	60,5 %	- 534
Toimintakate	- 472	2	- 470	- 284	185	60,5 %	- 479

Kasvatus- ja opetuslautakunta ulkoinen ja sisäinen, 1000 euroa	Alkuperäinen TA 2026	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2026	Poikkeama	Toteuma %	Ennuste TP 2026
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0,0 %	55
Toimintamenot	- 503	2	- 501	- 296	205	59,0 %	- 567
Toimintakate	- 503	2	- 501	- 296	205	59,0 %	- 512

1.2 Varhaiskasvatus

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous on toteutunut pääosin talousarvion mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa henkilöstökulut muodostavat suurimman menoerän. Henkilöstön sairastavuus sekä osittain myös vajaatyökykyisten työntekijöiden työn mukauttaminen ovat lisänneet sijaisten tarvetta. Varhaiskasvatuksen palvelujen kysyntä on kevätkaudella suurempaa kuin syyskaudella, kun uudet ikäluokat aloittavat. Vuoden vaihteessa varhaiskasvatuksen aloitti 103 uutta lasta, ja lapsimäärän kasvun takia henkilöstöä lisättiin noin 20 henkilöllä. Yksityisissä palvelusetelipäiväkodeissa aloitti lisäksi 49 lasta. Oppimisen tuen uudistus tuli voimaan esiopetuksessa 1.8.2025, ja yli 95 % esiopetuksesta järjestetään varhaiskasvatuksen yksiköissä. Uudistuksen käytäntöjä ja toimintakulttuuria kehitetään edelleen. Tavoitteena on vahvistaa ryhmäkohtaista tukea, yhteissuunnittelua ja yhteisopettajuutta. Tätä varten varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja esiopettajia on koulutettu yhdessä. Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2026–2035 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa maaliskuussa. Yksiköiden lakkauttamista koskevat päätökset viedään lautakunnan käsiteltäväksi touko–kesäkuun aikana. Entisissä Ruusulaakson päiväkodin tiloissa on aloittanut toimintansa yksityinen päiväkotiemppeu.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Yksiköiden johtajat vastaavat oman yksikkönsä talouden huolellisesta suunnittelusta ja tarkasta seurannasta. Taloudellista harkintaa tarvitaan erityisesti sijaisten käytön suunnittelussa sekä hankintojen kestävyysvarmistamisessa. Sijaisten tarvetta voidaan osittain ennakoita hyödyntämällä yksikkö- tai kaupunkikohtaisia varahenkilöitä, mutta ulkopuolisia sijaisia joudutaan silti ajoittain palkkaamaan. Varhaiskasvatusyksiköiden välillä toteutetaan tavaroiden kierrätystä, mikä mahdollistaa uusien hankintojen lykkäämisen. Johtajien talouden seuranta tuetaan kehittämällä siihen sopivia työkaluja.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko valmistui ja valtuusto hyväksyi sen 23.3.2026. Palveluverkon tiivistäminen alkaa ensimmäisten suljettavien yksiköiden osalta elokuussa 2026, ja sillä arvioidaan olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Yksiköiden sulkemisista huolimatta jäljelle jäävissä yksiköissä varhaiskasvatus säilyy laadukkaana. Asiakastietojärjestelmä hankittiin syyskuun lopussa,

ja tammikuussa 2026 käyttöön otetun järjestelmän (eVaka) odotetaan tuovan säästöjä tulevina vuosina.

Riskianalyysi

Koulutetun henkilöstön sekä sijaisten saatavuus eri pituisiin sijaisuuksiin on jatkuva riski varhaiskasvatuksen laadulle. Varhaiskasvatuksen tarve on syntyvyyden laskun myötä vähentymässä, vaikka osallistumisaste on viime vuosina kasvanut. Kysyntä vaihtelee kuitenkin merkittävästi eri puolilla kaupunkia, mikä voi aiheuttaa alueellisia ja nopeastikin muuttuvia tarpeita. Hoitopaikkojen kysyntään onkin pystyttävä reagoimaan joustavasti ja lyhyellä aikataululla. Lasten tuen tarpeen lisääntyminen vaikuttaa myös henkilöstötarpeeseen. Lasten erityisohjaajia tarvitaan ajoittain enemmän, jos muut tukitoimet eivät riitä turvaamaan varhaiskasvatuksen sujuvaa toteutumista. Lisäksi yksityisten päiväkotien äkilliset ja ennakoimattomat sulkemiset muodostavat riskin. Lasten sijoittaminen muihin yksityisiin päiväkoteihin tai kaupungin omiin yksiköihin voi tällöin olla vaikeaa, jos vapaita hoitopaikkoja ei ole saatavilla.

Talous

Varhaiskasvatus	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Toteuma	Ennuste
ulkoinen, 1000 euroa	TA 2026	muutokset	talousarvio	1-4/2026		%	TP 2026
Toimintatulot	2 048	10	2 058	729	-1 329	35,4 %	2 090
Toimintamenot	-39 077	381	-38 695	-12 817	25 879	33,1 %	-39 069
Toimintakate	-37 029	391	-36 637	-12 088	24 550	33,0 %	-36 979
Poistot ja arvonalentumiset	-42	0	-42	0	42	0,0 %	-42

Varhaiskasvatus	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Toteuma	Ennuste
ulkoinen ja sisäinen, 1000 euroa	TA 2026	muutokset	talousarvio	1-4/2026		%	TP 2026
Toimintatulot	2 048	10	2 058	729	-1 329	35,4 %	2 090
Toimintamenot	-50 513	468	-50 045	-16 705	33 340	33,4 %	-50 352
Toimintakate	-48 465	478	-47 987	-15 976	32 011	33,3 %	-48 262
Poistot ja arvonalentumiset	-42	0	-42	0	42	0,0 %	-42

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet 2026

Tavoite	Toimenpiteet	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	Toteuma 4/2026	Tavoitearvo 12/2026
Kaupunkistrategian tavoite: Osaamisesta elinvoimaa						
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Varhaiskasvatuksen kiusaamisen ja väkivallan puuttumisen mallin laadittaminen ja sen jalkauttaminen yksiköihin.	Kiusaamisen ja väkivallan puuttumisen malli on laadittu ja sen jalkauttaminen on aloitettu. Malliin liittyvät Mini-Verso-sovittelukoulutukset toteutetaan esihenkilöiden osalta kesällä sekä henkilöstön ja lasten osalta syksyllä.	Varhaiskasvatuksen kiusaamisen ja väkivallan puuttumisen toimintamallin valmistuminen ja käyttöönotto (%)	0	80	100
Lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen	JEA toimintamallin vahvistaminen, toiminnallisuuden lisääminen opetuksessa, FunajR –seuranta, Muuveriverkoston toiminnalla vahvistetaan varhaiskasvatuksen liikunnan perustaitojen kehittämistä. Kielten rikas maailma –verkoston ja Lukutaito-ohjelman myötä kehitetään lasten kielellisen oppimisen teemoja. Varhaiskasvatuksessa matemaattisiin tai lukutaitoon liittyviä orastavia perustaitoja opetellaan leikin, liikkumisen, tutkimisen, kokemisen ja ilmaisun kautta.	Perustaitojen vahvistaminen tapahtuu ennen kaikkea arjen vuorovaikutuksessa, leikissä ja suunnitelmallisessa pedagogisessa toiminnassa. Lasten perustaitojen vahvistamista toteutetaan laajasti eri toimenpitein. JEA-toiminta jatkuu. Muuveriverkoston toimii päiväkodeissa aktiivisesti. Kielellisten teemojen verkostot tukevat myös perustaidon kehittämistä. Varhaiskasvatuksessa perustaitoja vahvistetaan leikin ja toiminnallisten menetelmien avulla.	Valssi-arviointi: Vastavuoroinen ja kielellinen vuorovaikutus	0	0	4

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvointia asukkaille

Tavoite	Toimenpiteet	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	Toteuma 4/2026	Tavoitearvo 12/2026
Henkilöstön osamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen	Työkyky- ja hyvinvointijohtamisen ja koulutuksen järjestäminen kasvatuksen- ja opetuksen esihenkilöille.	Koulutuskokonaisuutta suunnitellaan parhaillaan. Toteutus syyslukukaudella 2026.	Koulutukseen osallistuminen (%)	0	10	100
			Työhyvinvointikysely (1-5)	3,72	3,9	3,9

1.3 Perusopetus ja nuoris

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Perusopetuksen toimintakate on kokonaisuutena toteutunut talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot kertyvät tarkastelujaksolla tavoitetasoa hitaammin. Kokonaisuutena toteuma on 27,4 %, ja erityisesti muut myyntituotot (17,5 %) sekä tuet ja avustukset (26,3 %) jäävät jälkeä, kun taas kuntakorvaukset (33,4 %) toteutuvat ajallisesti suunnitellusti. Henkilöstökulut ovat kokonaisuutena tavoitetasolla. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden toteuma on alle tavoitetason, vaikka kirja- ja materiaalihankinnat on tehty, koska niiden kustannukset realisoituvat kirjanpidossa viiveellä.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Oppimisen tuen ja koulunkäynnin tuen uudistus vaikuttaa sekä kuluvan lukuvuoden että tulevan lukuvuoden resursointiin. Jokaiselle koululle on osoitettu resurssia oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin sekä ryhmäkohtaisen tuen antamiseen. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että koulunkäynninohjaajien määrää ei ole vähennetty kuluvaan lukuvuoteen verrattuna. Lisäksi kouluille on myönnetty lisäresursseja erityisopetukseen, jotka kohdennetaan yleiseen tukiopetukseen, opetuskielen tukiopetukseen sekä erityisopettajan antamaan opetukseen osana muuta opetusta, jotta tukeen suunnattava lakisääteinen 0,122 tuntikerroin on toteutunut lakisääteisesti.

Perusopetuksen palveluverkkotyön valmisteluvaihe on käynnistynyt vuoden 2026 alusta. Kevään aikana on järjestetty alueellisia asukasiloja, joissa on kuultu kuntalaisten näkemyksiä perusopetuksen kehittämiseen ja palveluverkkotyöhön liittyen. Toukokuun aikana toteutetaan lasten, nuorten ja henkilöstön kuuleminen. Toukokuun 2026 aikana kuullaan lasten ja nuorten näkemyksiä siitä, mitkä asiat ovat heille koulussa merkityksellisiä. Alakouluikäisiä kuullaan määritellyissä kouluissa opettajajohtoisesti. Yläkouluikäiset osallistuvat Vokit-keskusteluun. Palveluverkkotyön tueksi tehdään konsulttityönä selvitys, joka sisältää nykyisen palveluverkon kustannustarkastelun sekä palveluverkkoon esitettyjen muutosten talousvaikutusten tarkastelun ajanjaksoilta 2025–2029 ja 2030–2035. Selvityksen odotetaan valmistuvan toukokuun loppuun mennessä.

Napan ja Pilkan toimipisteiden sekä Viialan koulun 1.8.2026 alkaen toteutettavien lakkautusten käytännön toimia sekä Carea-koulun siirtymistä pääkoulun yhteyteen Tähteenkadun koululle valmistellaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää tasa-arvorahaa on käytetty erityisopettajaresurssin lisäämiseen, resurssiopettajiin ja koulunkäynninohjaajiin (esi- ja perusopetus) sekä NTJ-ohjaajiin (nopean toiminnan joukot).

Kuljetuskuluja seurataan säännöllisesti ja kustannustehokkuus huomioidaan yhteistyössä koulujen ja kuljetusyksikön kanssa. Yhteistyötä kasvatuksen ja opetuksen sekä joukkoliikenteen kanssa on tiivistetty ja yhteistyörakenteita kehitetty.

Kymin 100-vuotissäätiön tuella toteutetaan mm. 6.- ja 9.-luokkalaisten Yrityskylävierailuita.

Nuorisopalveluiden tilaratkaisuja tarkastellaan osana palveluverkkotyötä, ja monikäyttötiloja pyritään suosimaan. Samalla tarkastellaan nuorisopalveluiden toiminnan painopisteitä ja kehittämissä kiinnitetään erityistä huomiota läsnäolon vahvistamiseen nuorten vapaa-ajalla.

Pääkirjaston uusien tilojen suunnittelu jatkuu, Kuusankoskitalon nuorisotilojen remontointi on käynnissä ja Myllykosken nuorisotiloille etsitään uusia tiloja.

Nuoriso- ja liikuntapalveluiden sekä perusopetuksen opintomatkan Tanskan Esbjergiin tuotoksena sivistyksen johtoryhmälle ja kaupungin johtoryhmälle on esitelty idea monialaisena yhteistyönä toteutettava liikunnallisesta nuorisokeskuksesta.

NuortenPaikan yhteydessä toimiva kuntosali on otettu käyttöön, ja nuoret ovat löytäneet sinne hyvin.

NuortenPaikassa järjestetään kerran viikossa 17–28-vuotiaille suunnatut Meeting Point -nuorten illat, jotka on kohdennettu kv-opiskelijoille ja maahanmuuttajataustaisille nuorille aikuisille.

Riskianalyysi

Henkilöstön hyvinvointia tulee seurata ja tukea tiiviisti yksiköiden esihenkilöiden kanssa yhteistyössä.

Tiettyihin opettajavirkoihin on koulutetun henkilökunnan saaminen edelleen haastavaa, vaikka erityisopettajakoulutuksen myötä on saatu lisää kelpoisia erityisluokanopettajia. Syrjäisemmille alueille on haastavaa löytää kelpoisuuden omaavia opettajia, myös joihinkin aineenopettajien virkoihin.

Talous

Perusopetus ja nuoriso	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Toteuma	Ennuste
ulkoinen, 1000 euroa	TA 2026	muutokset	talousarvio	1-4/2026		%	TP 2026
Toimintatulot	6 504	28	6 532	1 793	-4 740	27,4 %	5 740
Toimintamenot	-62 030	315	-61 715	-20 056	41 659	32,5 %	-60 574
Toimintakate	-55 526	343	-55 183	-18 263	36 920	33,1 %	-54 834

Perusopetus ja nuoriso	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Toteuma	Ennuste
ulkoinen ja sisäinen, 1000 euroa	TA 2026	muutokset	talousarvio	1-4/2026		%	TP 2026
Toimintatulot	6 504	28	6 532	1 796	-4 737	27,5 %	5 743
Toimintamenot	-90 628	315	-90 313	-30 085	60 229	33,3 %	-89 298
Toimintakate	-84 124	343	-83 781	-28 289	55 492	33,8 %	-83 555

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet 2026

Tavoite	Toimenpiteet	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	Toteuma 4/2026	Tavoitearvo 12/2026
Kaupunkistrategian tavoite: Osaamisesta elinvoimaa						
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Nuorison aktiivointi sähköisessä nuorisotyössä.	Nuorisopalveluiden sähköinen nuorisokortti (Premmi) otettiin käyttöön 1.1., ja sitä käyttää jo noin 800 nuorta. Kortti toimii jäsenkorttina ja viestintäkanavana, ja siihen liitetään jatkossa myös palveluita. Nuorisopalveluista tiedotetaan lisäksi sosiaalisessa mediassa ja nupan verkkosivuilla. Leireille sekä retkille ilmoitaudutaan Kouvolan kaupungin verkkokaupan kautta.	Etsivän nuorisotyön aktiiviset kohtaamiset verkossa (Digitaapaamiset)	179	82	200
Lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen.	Kouvolan kaupungin lukutaito-ohjelman laatiminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Lukutaito on ohjelmaa työstetty kevätkauden 2026 ajan monialaisen työryhmän voimin. Ohjelmaluonnos on kommentoilla 5/2026 ja valmistuu kesään mennessä. Ohjelmaa ei ole vielä julkistettu.	Lukutaito-ohjelma laadittu ja julkistettu (%)	0	50	100
Toiminnallisuuden lisääminen opetuksessa, lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn parantaminen.		Opetushallitus on päivittänyt esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet niin, että liikunnallisen elämäntavan edistäminen korostuu toimintakulttuurissa. Paikalliset opetussuunnitelmat, jotka sisältävät tätä koskevan oman seuranta- ja arviointiosion, otetaan käyttöön 1.8.2026.	Move!-mittaus 5. lk, vähintään hyvä fyysinen toimintakyky (%)	57,3	63,7	65
			Move!-mittaus 8. lk, vähintään hyvä fyysinen toimintakyky (%)	53,7	58,7	65

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvointia asukkaille

Tavoite	Toimenpiteet	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	Toteuma 4/2026	Tavoitearvo 12/2026
Henkilöstön osamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen	Työkyky- ja hyvinvointijohtamisen ja koulutuksen järjestäminen kasvatuksen- ja opetuksen esihenkilöille.	Koulukokonaisuutta suunnitellaan parhaillaan. Toteutus aloitetaan syyslukukaudella 2026. Opetushenkilöstölle on järjestetty osamista ja hyvinvointia tukevaa koulutusta.	Koulutukseen osallistuminen (%)	0	90	100
			Työhyvinvointikysely (1-5)	3,72	3,61	3,9

1.4 Toinen aste ja korkeakoulutus

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toisen asteen ja korkeakoulutuksen talous on toteutunut hieman yli talousarvion toimintakatteen ollessa 33,7 %. Pääosin ylitystä on muissa toimintakuluissa ja palveluiden ostoissa.

Lukioiden hallinnollinen yhdistäminen toteutettiin 1.8.2025 ja toimintakulttuurien yhtenäistäminen on ollut käynnissä kuluneen lukuvuoden ajan. Yhteisen lukion toimintamalleja on käyty läpi tiiviissä yhteistyössä lukioilla sisäisesti sekä sidosryhmien kanssa, ja kevään ajan lukion johdolle on järjestetty sparrausta yhdistymiseen liittyvien toimintamallien yhtenäistämiseksi. Erityisopettajien ja opinto-ohjaajien työaikamalli muuttui 1.8.2025 alkaen vuosityöajaksi. Tämä on helpottanut yhteismitallisuuden toteutumista työnkuvien suhteen, ja auttanut työajan suunnittelussa. Lähiesihenkilörakenne on uudistunut siten, että johtavan rehtorin alaisuudessa toimii kolme apulaisrehtoria, joiden alaisina lehtorit (aineenopettajat) työskentelevät. Kokonaishenkilöstön määrä on 96. Rehtori toimii lähiesihenkilönä apulaisrehtorien lisäksi opintojen ohjaajille, erityisopettajille ja koulunkäynninohjaajille.

Aikuisten perusopetus on siirretty hallinnollisen yhdistymisen myötä Kuusankosken toimipisteeseen, mistä aiheutuneet kalustohankinnat näkyvät väliaikaisesti kohonneina kustannuksina. Aikuisten perusopetukseen on perustettu uusi ryhmä maahanmuuttotaustaisten oppivelvollisten määrän kasvattua syksyllä 2025. Merkittävä kustannuserä lukiokoulutuksessa ovat myös ICT-palvelujen kustannukset, jotka koostuvat pääosin KS-tiedon laskutuksesta.

Lukio-opiskelijat ovat saaneet mahdollisuuden suorittaa Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston avoimen korkeakoulun opintoja lukioaikanaan lukuvuoden 2025–26 alusta 1.8.2025. Kaupunki on allekirjoittanut yhteistyösopimukset Itä-Suomen yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa, mikä mahdollistaa laajennetut avoimen yliopiston opiskelumahdollisuudet. Maltillisia kustannuksia kertyy opintopistekohtaisista maksuista Helsingin yliopistolle lukiolaisten suorittamista avoimen yliopiston opinnoista (15–45 € / opintopiste).

Kevään 2026 yhteishalun alustavissa tuloksissa näkyy lukiokoulutuksen tasaisen korkeana jatkunut suosio. Kouvolan Yhteislyseossa oli tarjolla 396 aloituspaikkaa Kouvolan ja Kuusankosken toimipisteiden yleislinjoilla, urheilulinjalla sekä Studies in English -linjalla. Ensisijaisia hakijoita oli yhteensä 375 jakautuen seuraavasti:

- Kouvola, yleislinja: hakijoita 233 (aloiuspaikkoja 228)
- Kuusankoski, yleislinja: hakijoita 60 (aloiuspaikkoja 108)
- Kouvola, urheilulinja: hakijoita 36 (aloiuspaikkoja 32)
- Kouvola, studies in English: hakijoita 46 (aloiuspaikkoja 28)

Kouvolan Yhteislyseon aikuislinjalle) haetaan jatkuvalla haulla läpi lukuvuoden.

Kouvolan Yhteislyseon opiskelijamäärä on tällä hetkellä 1121.

Aikuislinjalla opiskelevia tutkintotavoitteisia opiskelijoita on 135 ja aineopiskelijoita (ei-tutkintotavoitteisia) on 112. Tutkintotavoitteisista opiskelijoista 63 opiskelee aikuislinjan järjestämässä aikuisten perusopetuksessa.

Kansainvälinen toiminta on ollut vilkasta ja Kouvolan Yhteislyseo on Erasmus+-akreditoitu lukio, joka on mukana eTwinning-verkostossa. Erasmus-yhteistyössä on keskitytty yksilö- ja ryhmäliikkuvuuksiin. Kansainvälisiä opiskelijoita lukiossa on opiskellut neljä.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025. Oppimisen tuen uudistuksen talousvaikutukset eivät ole merkittäviä lukiokoulutuksessa, jossa edellinen opetussuunnitelma LOPS 2019 piti sisälleen oppimisen vahvemman tuen ns. koko lukio ohjaa -periaatteen mukaisesti.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tuntikehyksessä on huomioitu oppimisen tuen uudistus oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että koulunkäynninohjaajien määrää (2) ei ole vähennetty kuuluvaan lukuvuoteen verrattuna ja kouluille on resursoitu opetustunteja, jotka suunnataan aineenopettajien sekä erityisopettajien antamaan tukeen muun opetuksen yhteydessä.

Lukiokoulutuksen tuntikehys on noudattanut jo edellisluvuvuonna 2023-24 leikattua kehystä, jossa lukiokoulutukseen kohdistui noin 0,15 M€ vuositason kehysleikkaus.

Lukion painotukset mahtuvat kehyksen sisälle, kuten logistiikka, yrittäjyys, urheilulukiolinja ja Studies in English.

Lukiokoulutuksen hallinnollisen yhdistämisen myötä toimintakulttuurien yhtenäistäminen on vaatinut tiivistä sisäistä ja sidosryhmäyhteistyötä, joka on aiheuttanut kustannuksia mm. johdon sparrauksen osalta.

Riskianalyysi

Lukiokoulutuksen opiskelijamäärän ennustetaan laskevan merkittävästi v. 2030 eteenpäin. Hallinnollisesti yhdistynyt lukio toimii kahdessa toimipisteessä niin pitkään, kunnes ikäluokat ovat pienentyneet siten, että se mahdollistaa yhteen kiinteistöön siirtymisen.

Hallinnollisen yhdistämisen valmistelu muun työn päälle näkyy ylituntien kertyminä sekä myös työssäjaksamisen kysymyksenä. Toimintakulttuurien yhdistäminen on ollut haaste myös henkilöstön työhyvinvoinnille, ja sen johtamisen rakenteisiin on panostettu yhdistyneen lukion ensimmäisen lukuvuoden aikana.

KOUVOLA

VOS-leikkausten vaikutukset ammatillisen koulutuksen rahoitukseen eivät vielä näy välillisesti yhdistelmäopintojen järjestämisessä. Leikkauksia ei tällä kierroksella kohdistu lukiokoulutuksen rahoitukseen, mutta myöskään ns. syrjäseutujen VOS-korotus ei koske Kouvolan lukiokoulutusta.

Talous

Toinen aste ja korkeakoulutus ulkoinen, 1000 euroa	Alkuperäinen TA 2026	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2026	Poikkeama	Toteuma %	Ennuste TP 2026
Toimintatulot	639	0	639	140	- 499	22,0 %	627
Toimintamenot	-9 359	171	-9 188	-3 024	6 164	32,9 %	-9 576
Toimintakate	-8 720	171	-8 549	-2 884	5 665	33,7 %	-8 949

Toinen aste ja korkeakoulutus ulkoinen ja sisäinen, 1000 euroa	Alkuperäinen TA 2026	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2026	Poikkeama	Toteuma %	Ennuste TP 2026
Toimintatulot	639	0	639	140	- 499	22,0 %	627
Toimintamenot	-11 968	171	-11 797	-3 895	7 902	33,0 %	-12 203
Toimintakate	-11 329	171	-11 158	-3 755	7 403	33,7 %	-11 575

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet 2026

Tavoite	Toimenpiteet	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	To- teuma 4/2026	Tavoi- tearvo 12/2026
Kaupunkistrategian tavoite: osaamisesta elinvoimaa						
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Lukiolaisten oman hyvinvoinnin kokemuksen vahvistaminen yhteisöllisen opiskelu- huollon keinoin.	Lukiossa yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteutetaan säännöllisesti kokoontuvan opiskelu- huoltoryhmän ja opet- tajista koostuvan hy- vinvointitiimin kautta. Arjessa tämä näkyy mm. tutor-toimintana, ryhmäytyksenä, ilma- piirikyselyinä ja psyko- logien teemaluentoina, joiden tavoitteena on vahvistaa opiskelijo- den kokemusta omasta hyvinvoinnistaan.	Kouluterveyskyselyn mukaan huolissaan omasta mielialastaan (%)	38	36	32
Lasten ja nuorten perustaito- jen vahvis- taminen	Kouvolan kaupungin lukutaito-ohjelman laa- timinen yhdessä mui- den toimijoiden kanssa.	Lukutaito-ohjelma on vasta laajentumassa lukioon. Lukion äidin- kielen lehtori on mu- kana kaupunkitason ryhmässä.	Lukutaito-ohjelma laadittu ja julkistettu (%)	0	20	100
	Toiminnallisuuden li- sääminen opetuk- sessa, lasten ja nuor- ten fyysisen toiminta- kyvyn parantaminen.	Lukion hyvinvointitiimi aktivoi opiskelijoita Liikkuva opiskelu -tee- malla, ja opettajia on rohkaistu tauottamaan oppitunteja toiminnalli- suudella sekä osallistu- maan Liikkumista hyö- dyntävät pedagogiset menetelmät lukiossa - täydennyskoulutuk- seen.	Kouluterveyskyselyn mukaan päivittäin vä- hintään tunnin ajan liikkuvien määrä (%)	30	31	32
Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvointia asukkaille						
Tavoite	Toimenpiteet	Tilannekuvaus	Mittari	Lähtöarvo 12/2025	To- teuma 4/2026	Tavoi- tearvo 12/2026
Henkilös- tön osaa- misen ja työhyvin- voinnin tu- keminen	Työhyvinvointijohtami- sen valmennuksen jär- jestäminen lukion esi- henkilöille.	Työhyvinvointijohtami- sen valmennusta on järjestetty ulkopuolisen toimijan kanssa yhteis- työssä (Koho Consul- ting) tammi-huhtikuun aikana yhteensä 3 työ- pajan verran tavoit- teena hallinnollisesti yhdistyneen lukion toi- mintakulttuurin yhte- näistäminen.	Valmennukseen osal- listuminen (%)	0	40	100